

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**Murenulæ Sacræ Vestis Sponsæ Regis Æterni
Vermiculatæ Opus, De Privilegiis Ordinum Regularium**

Alviset, Virginius

Campidonaë, 1673

§. 1. De Clausula ad instar.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-62361](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-62361)

siastica, cum duobus jurisperitis in simul possint sua privilegia interpretari, fratresque eorum interpretationi acquiescere. Roder. *tom. primobull. in orac. eiusdem Innocent. & Cafar. v. privilegia §. 5. & 13.* Ac demum pro Congregat. Cassinensi Eugen. IV. Alexand. VI. Jul. II. Leo X. 27 Clem. VII. & Paul. III. voluere, ut quid quid dubii emerferit circa ejus privilegia, hoc secundum bonam & equitatem, favore animarum, & Monasteriorum, non secundum rigorem, aut apices juris explicetur. Margar. *in bull. cassin. & Pancirol. conf. 9. n. 7.* Et quia prædicti Pontifices non exprimunt à quo, aut quibus debeat fieri hæc explicatio. Relinquitur ut quisque Monachus prædictæ Congreg. in contingencia casus, possit sic favorabiliter sua privilegia interpretari. Quin etiam, seclusis prædictis constitutionibus id cuique licitum facit Barth. *l. in his ff. de cond. & dem.*

28 Pro coronide verò hujus capituli ego hoc monuero, quòd licet possimus uti epicheja, & regulis supra relatis, in explicandis privilegiis, non tamen illis adstruendis, aut negandis. Quando enim non constat de reali alicujus concessione, secundum dicta superioribus, non possumus illo uti. sicut nec abstinere tenemur, si similiter non constat de reali extinctione.

CAPUT VI.

De quibusdam clausulis, sub quibus solent Privilegia concedi vel confirmari.

SUMMARIUM.

- 1 In privilegiis habetur ratio clausularum.
- 2 Clausula insueta reddit scripturam suspectam.
- 3 Qui talem allegat, & non probat, puniatur de falso.

- 4 Ad quid referenda clausula, si plura puncta sunt in scriptura.
- 5 Ad quid, si uni articulo ex pluribus adiungitur.
- 6 Ad quid, si singuli articuli habent proprias.
- 7 Quando potest referri ad omnes articulos.
- 8 Ad quid referenda, si est in principio scriptura.
- 9 Ad quid, si in medio.
- 10 Ad quid, si in fine.

UT in ceteris scripturis & instrumentis, sic vel maxime in privilegiis habetur ratio clausularum sub quibus expediuntur, de quibus in communi id dixero. Quòd primò quando invenitur privilegium cum clausulis, contra solitum morem, vel stilum Curia, aut rationem, hoc ipso habetur pro suspecto per *c. causam. de testib. c. ex parte. de capell. mon. & c. quam gravi. de crim. fals.* Adeò ut qui clausulam insuetam & non bene probatam allegat, possit puniri tanquam de falso per *c. porrectum. de conf. ut.* Quòd si secundò nulla clausula talis invenitur, quæ instrumentum in suspensionem adducat, tum sub distinctione loquendum erit.

Nam vel in tenore scripturae inveniuntur plura puncta sub eadè dispositione, & tunc ubicunque clausula fuerit apposta, hæc referri debet ad præsentia tantum, per *c. inquisitioni. de appell.* Sic tamen, ut extendatur ad omnia, etiam in odiosis, si non repugnat aliquid speciale, aut aliud non constat de mente disponentis *arg. l. 1. c. de lib. præter. & l. fin. ff. de reb. dub.* Quando verò scriptura non habet nisi unum punctum, sed plures articulos, tunc si clausula apposta est in còtextu unius, respicit illum solum & censetur pars illius per *l. 3. ff. de lib. & posth. §. filius.* At si apposta est, seu in principio, seu in fine, & alii articuli habent suas proprias determinationes & clausulas, tunc ista ad illos non extenditur,

dicitur, sed tantum ad proximè positum
c. cum dilecti. de dol. l. si quis legata ff. de
cond. & dem. § l. si pro parte. eod. de in rem
verf. Sed si non habent articuli suas de-
terminationes, & non apparet ratio, qua-
re clausula attribuat uni potius quam
alteri, nec aliàs confurgit inconveniens,
si omnibus tribuat, tunc ad omnes de-
bet applicari. de quo est casus in c. secun-
do requirit. de appell.

8 Rursus quando in Scriptura, non est
nisi unum punctum, sine ullis articulis
disparatis. Et clausula ponitur in prin-
cipio, tunc refertur ad omnia, si ejus na-
tura hoc patitur, & aliud non conitat de
mente disponentis c. Apostolus. 33. quæst. 6.
9 § l. si quis in principio. ff. de leg. 3. Quòd si
ponitur in medio, tunc nec præcedentia
respicit, nec sequentia, sed debet intelli-
gi secundum suum ordinem. c. causam quæ.
10 de refer. Quòd si denique ponitur in fine,
tunc refertur ad omnia præcedentia. c. o-
lim. eod. Vide Panor. c. cit. secundo requirit.
Et Specul. lib. 2. tit. de instr. edit. §. 11. &
tit. de disp. & alleg. §. 4.

11 Porrò clausulæ sub quibus expediun-
tur privilegia frequentius, aut etiam con-
firmantur, sunt istæ: Ad instar. Motu pro-
prio. Ex certa scientia, de plenitudine potesta-
tis. Supplentes omnem defectum, & non obsta-
ntibus quibuscunque, de quibus in sequen-
tibus.

§. I.

De Clausula: Ad instar.

S U M M A R I U M.

- 1. Clausula: Ad instar, sonat æquiparationem.
- 2. Supponit existentiam illius ad instar cuius est.
- 3. Quod, si de illius existentia dubitetur.
- 4. Efficitur huius clausulæ.
- 5. Actio, vel minuto priori Privil non auge-
tur nec minuitur concessum ad instar.

Hæc clausula suâ naturâ sonat æ-
quiparationem quamdam, & rela-
tionem similitudinariam unius ad alter-
um, ad instar cujus dicitur esse vel
fieri. Et sic quando datur privilegium
cum clausula: ad instar. Supponit illud
aliud ad cujus instar datur, sicut exem-
platum exemplar. Unde bene Panor. in
c. inter dilectos. de fide instr. monet, quòd
quando aliquis se fundat in privilegio
dato, ad instar. tenetur docere de prima
concessione, & probare illud prius ad cu-
jus instar suum esse dicit. Verum si in
privilegio exprimeretur aliquis favor
determinatus, quem Princeps diceret
se concedere ad instar. (v. g. sic concedimus
hoc ad instar talis) & postea nullum inve-
niretur exemplar, non desineret valere
concessio quoad expressa, quia error in
demonstratione non vitiat dispositio-
nem, dum aliàs constat de mente dispo-
nentis ut hîc suppono. Et ita tenent Suar.
Rodriq. & Mirand. quos citat, & sequi-
tur Bonac. d. 1. de leg. q. 3 p. 7. §. 1. prop. 2.

Virtus verò clausulæ: ad instar, in hoc
constitit, quòd in secundo privilegio,
consentur concedi omnia quæ continen-
tur in primo, sub eadem omnino exten-
sione, vel restrictione respectivè. Inno-
cent. s. cit. inter dilectos. Bald. l. omnia. C.
de Ep. & Cler. & Navarr. in com. de jubil. no-
tab. 26.

Verum si contingat augeri exemplar, 5
seu primum privilegium, non augebitur
propterea aliud, quod est ad instar illius
concessum, nec valebit quantum ad illud
augmentum. Idemq; per proportionem
dico, si adhibeatur illi restrictio, aut qua-
vis alia ratione alteretur. Et ratio est, quia
is qui concedit privilegium ad instar non
dirigit suam mentem, nisi ad id, quod in-
venitur actu fuisse prius concessum, non
autem ad futura.

E

§. II.

